

Nr. 110/141 / 27.01.2017

Nr. 284/36/38 / 16.03.2017

Nr. 3936 / 24.04.2017

PROT O C O L

privind stabilirea unor proceduri la acordarea vizelor, admisia și șederea în România a străinilor veniți la studii și în scopul desfășurării de activități didactice, precum și modalitatea de înscriere și derulare a cursului de învățare a limbii române destinate persoanelor care obțin o formă de protecție în România

În temeiul dispozițiilor

Legii educației naționale nr.1 din 5 ianuarie 2011 cu modificările ulterioare,

Ordonanței de urgență a Guvernului nr.194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare OUG nr.194/2002,

Hotărârii Guvernului nr.639/2007 privind structura organizatorică și atribuțiile Inspectoratului General pentru Imigrări, cu modificările și completările ulterioare,

Hotărârii Guvernului nr.16/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe

Art.21 alin.2 din Hotărârea Guvernului nr.760/1999 privind aprobarea Regulamentului consular, cu modificările și completările ulterioare,

Legii nr.122/2006 privind azilul în România, cu modificările și completările ulterioare,

Hotărârii Guvernului României nr.1251/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a Legii nr.122/2006 privind azilul în România, cu modificările și completările ulterioare,

Ordonanței Guvernului nr.44/2004 privind integrarea socială a străinilor care au dobândit o formă de protecție sau drept de ședere în România, precum și a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European, cu modificările și completările ulterioare,

Hotărârii Guvernului nr.1.483/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr.44/2004 privind integrarea socială a străinilor în România, cu modificările și completările ulterioare,

Legii nr. 677/2001 privind protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare Legea nr. 677/2001

Ministerul Educației Naționale, prin Direcția Generală Relații Internaționale și Afaceri Europene, Direcția Generală Învățământ Universitar și Direcția Generală Evaluare și Monitorizare Învățământ Preuniversitar, Ministerul Afacerilor Interne prin Inspectoratul General pentru Imigrări și Ministerul Afacerilor Externe prin Departamentul Consular, denumite în continuare *Părți*, au convenit să încheie prezentul protocol.

SCOPUL PROTOCOLULUI

Desfășurarea de acțiuni comune, potrivit dispozițiilor cadrului normativ menționat și a competențelor legale specifice, în domeniul eliberării vizelor, admisiei și reglementării șederii străinilor intrați în România în scop de studii, precum și cu privire la eliberarea scrisorilor de acceptare la studii, pentru prevenirea și combaterea mai eficientă a migrației ilegale și a șederii ilegale a străinilor pe teritoriul României.

RESPONSABILITĂȚILE PĂRȚILOR

I.1. Ministerul Educației Naționale - Direcția Generală Relații Internaționale și Afaceri Europene:

Art.1 – (1) Eliberează scrisori de acceptare la studii în favoarea străinilor care sunt acceptați la studii în sistemul național de învățământ preuniversitar și în sistemul național de învățământ superior, potrivit legii, inclusiv pentru participarea la cursuri de doctorat și care au calitatea elev, student, postuniversitar sau care participă la un program de schimb, în vederea acordării vizei.

(2) Scrisorile de acceptare la studii se eliberează străinilor care îndeplinesc următoarele condiții:

- a) sunt cetățeni străini, conform definiției prevăzute la art.2 lit.a) din OUG nr.194/2002;
- b) prezintă documente care atestă cetățenia statului al căror cetățeni sunt;
- c) au unul dintre părinți, tutori sau susținători legali încadrați în una din următoarele situații: este repatriat; are prin căsătorie domiciliul în România; este posesorul unui permis de ședere în România; desfășoară, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, activități pe teritoriul României; se află la studii în învățământul universitar sau postuniversitar de stat/particular acreditat din România; este membru de familie al personalului misiunilor diplomatice străine în România;
- d) prezintă acceptul unității de învățământ preuniversitar sau superior în care doresc să studieze, după caz;
- e) prezintă acte de studii care le permit continuarea studiilor în sistemul național de învățământ preuniversitar și superior;
- f) sunt propuși de partenerii abilitați, în baza dispozițiilor specifice prevăzute în documentele bilaterale de cooperare sau actele normative specifice în domeniul educației.

Art.2 – (1) Transmite, în format electronic și letric, Ministerului Afacerilor Interne - Inspectoratul General pentru Imigrări, lista străinilor care au obținut scrisori de acceptare la studii (bursieri, pe cont propriu valutar sau nevalutar), inclusiv a celor de origine română, care au fost acceptați să studieze în România.

(2) Lista menționată la alin.(1) va cuprinde următoarele informații:

- a) numele și prenumele străinului,
- b) sexul
- c) data nașterii;
- d) prenumele părinților;
- e) țara și localitatea de naștere;
- f) cetățenia;
- g) numărul, seria și valabilitatea documentului de călătorie;
- h) țara și localitatea de domiciliu;
- i) numărul și data eliberării scrisorii de acceptare la studii;
- j) forma și instituția de învățământ pe care străinul o va frecventa.

Art.3 – Solicită instituțiilor de învățământ superior să comunice formațiunilor teritoriale ale Ministerului Afacerilor Interne - Inspectoratul General pentru Imigrări, în a căror rază de competență funcționează, datele de identificare ale studenților străini cărora le-au fost eliberate scrisori de acceptare la studii, dar care nu s-au prezentat pentru înscriere până la data limită stabilită.

Art.4 – (1) Comunică celorlalte Părți, la începutul fiecărui an de învățământ, data limită de la care înscrierea străinilor în favoarea cărora au fost eliberate scrisori de acceptare la studii, nu va mai fi acceptată, în funcție de specificul studiilor pe care aceștia le vor urma.

(2) Solicită, în cooperare cu Direcția Generală Învățământ Universitar, instituțiilor de învățământ superior din sistemul național de învățământ, să comunice, Ministerului Afacerilor Interne - Inspectoratul General pentru Imigrări, situația studenților străini declarați nepromovați, exmatriculați sau retrași de la studii.

(3) Solicită, în cooperare cu Direcția Generală Învățământ Universitar, instituțiilor de învățământ superior din sistemul național de învățământ, să transmită, structurilor teritoriale ale Ministerului Afacerilor Interne – Inspectoratul General pentru Imigrări, după prima sesiune de examene, situația studenților străini care nu s-au prezentat la niciun examen, respectiv, când este cazul, studenții străini care nu participă la activitățile studentești cu caracter obligatoriu.

(4) Urmare a ducerii la îndeplinire a dispozițiilor art.7 alin.(3) din prezentul Protocol, comunică celorlalte Părți, situația centralizată a absolvenților care urmează a călători în România în scopul ridicării diplomelor de absolvire a formei de învățământ urmate.

(5) Comunică Ministerului Afacerilor Interne - Inspectoratul General pentru Imigrări, la începutul fiecărui an școlar/universitar, în format electronic, nomenclatorul actualizat al instituțiilor de învățământ de pe teritoriul României (codul și denumirea instituției, codul și denumirea facultății, localitatea, județul).

(6) Transmite periodic, la solicitarea Ministerului Afacerilor Interne - Inspectoratul General pentru Imigrări, situații statistice privind studenții străini (înscrși la studii în funcție de forma de învățământ, profilul studiilor, centrul universitar, cetățenie).

(7) Comunică periodic, Ministerului Afacerilor Interne – Inspectoratul General pentru Imigrări, numele persoanelor juridice de drept privat care au obținut avizul Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice, pentru organizarea și desfășurarea de activități de învățământ la nivel preuniversitar, corespunzătoare unui sistem educațional din altă țară.

Art.5 – (1) Solicită, în cooperare cu Direcția Generală Învățământ Universitar, instituțiilor din sistemul național de învățământ superior să nu efectueze nici un fel de servicii (înscrșire, reînscrșire la studii, participare la examene etc.) străinilor veniți la studii, care nu au ședere legală în România.

(2) Comunică, în cooperare cu Direcția Generală Învățământ Universitar, instituțiilor din sistemul național de învățământ superior, cu privire la informațiile primite conform prevederilor art.17 și monitorizează respectarea acestora.

Art.6 – Transmite Ministerului Afacerilor Interne - Inspectoratul General pentru Imigrări, avizele acordate străinilor în vederea desfășurării de activități didactice la instituțiile din sistemul de învățământ românesc.

Art.7 – (1) Notifică instituțiilor de învățământ, în cooperare cu Direcția Generală Învățământ Universitar, obligația de a elibera în favoarea străinilor înscrși la studii, documente (adeverințe) necesare în vederea prelungirii dreptului de ședere, din care să rezulte forma de învățământ frecventată, anul de studii, dovada achitării taxelor școlare.

(2) Notifică instituțiilor de învățământ, în cooperare cu Direcția Generală Învățământ Universitar, obligația de a menționa în documentele (adeverințele) prevăzute la alin.(1), dacă străinul are ascendent care a deținut sau deține cetățenia română.

(3) Notifică instituțiilor de învățământ, în cooperare cu Direcția Generală Învățământ Universitar, obligația de a elibera în favoarea străinilor care finalizează studiile în România, documente corespunzătoare, din care să rezulte perioada exactă în care aceștia pot călători în România în vederea ridicării diplomelor de absolvire a formei de învățământ urmate, necesare în vederea obținerii vizelor de scurtă ședere pentru acest scop.

Art.8 – Vizează adeverințele eliberate de instituțiile de învățământ în favoarea cetățenilor străini, în vederea utilizării acestor documente în afara României.

Art.9 – Pune la dispoziția celorlalte Părți, în mod periodic, reglementările nou apărute în domeniul școlarizării străinilor, precum și date actualizate privind instituțiile de învățământ superior de stat și particular acreditate sau autorizate provizoriu.

I.2. Ministerul Educației Naționale - Direcția Generală Evaluare și Monitorizare Învățământ Preuniversitar:

Art.10 – Asigură înscrierea și derularea cursurilor de învățare a limbii române pe tot parcursul anului școlar, pentru minorii solicitanți de azil și pentru minorii și adulții care au obținut o formă de protecție pe teritoriul României, indiferent de data sosirii pe teritoriul României sau de data obținerii formei de protecție.

Art.11 – Informează Inspectoratele Școlare cu privire la obligativitatea înscrierii și derulării cursurilor de învățare a limbii române pe tot parcursul anului școlar, pentru minorii solicitanți de azil și pentru minorii și adulții care au obținut o formă de protecție pe teritoriul României, indiferent de data sosirii pe teritoriul României sau de data obținerii formei de protecție.

Art.12 – Informează Inspectoratele Școlare cu privire la necesitatea stabilirii unor modalități de colaborare cu Centrele Regionale de Proceduri și Cazare a Solicitanților de Azil, în vederea comunicării aspectelor legate de organizarea cursurilor, liste de prezență etc..

Art.13 – Colaborează cu Ministerul Afacerilor Interne - Inspectoratul General pentru Imigrări și asigură experți pentru participarea la grupuri de lucru și sesiuni de consultări în vederea revizuirii legislației, a procedurilor și metodologiilor de lucru.

II. Ministerul Afacerilor Interne – Inspectoratul General pentru Imigrări:

Art.14 – Primește în format letric și electronic lista străinilor care au obținut scrisori de acceptare la studii, din partea Ministerului Educației Naționale - Direcția Generală Relații Internaționale și Afaceri Europene și asigură înregistrarea acestora în Sistemul Integrat de Management al Străinilor.

Art.15 – (1) Potrivit competențelor stabilite prin lege, acordă avizul cu privire la cererile de vize de lungă ședere în scop de studii, pentru forma de învățământ cu frecvență, primite și transmise de către misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României.

(2) Avizul prevăzut la alin.(1) se acordă în conformitate cu dispozițiile art.30 alin.7) și 8) din OUG nr.194/2002, pentru străinii care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 45 din același act normativ.

(3) Acordă avizul cu privire la solicitările de vize de scurtă ședere pentru activități științifice sau alte activități specifice care nu contravin legii române, prevăzute la art. 36 alin.1 lit.g din OUG nr.194/2002, transmise de către Ministerul Afacerilor Externe - Centrul Național de Vize, conform art.21 alin.(3) din prezentul Protocol.

(4) Avizul prevăzut la alin.(3) se acordă numai pentru situațiile prevăzute la art. 3 din Ordinul M.A.E. nr. 813/2016 privind aprobarea Protocolului de cooperare dintre Ministerul Afacerilor Interne, prin Inspectoratul General pentru Imigrări, și Ministerul Afacerilor Externe, prin Departamentul Consular - Centrul Național de Vize, pentru punerea în aplicare a dispozițiilor art. 30 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România.

Art.16 – Comunică instituțiilor de învățământ superior, în scris, prin formațiunile sale teritoriale, situația studenților străini, posesori de permise de ședere, cărora Ministerul Afacerilor Interne – Inspectoratul General pentru Imigrări le-a anulat sau revocat dreptul de ședere în condițiile prevăzute de OUG nr.194/2002.

Art.17 - Informează Ministerul Educației Naționale – Direcția Generală Relații Internaționale și Afaceri Europene, cu privire la necesitatea limitării sau neacordării avizelor de înscriere la studii pentru străinii proveniți din state cu risc major de migrație, în baza datelor și informațiilor pe care le deține.

Art.18 – Informează Centrele Regionale de Proceduri și Cazare a Solicitanților de Azil cu privire la necesitatea stabilirii unor modalități de colaborare cu inspectoratele școlare aflate în aria de competență, în vederea comunicării aspectelor legate de organizarea cursurilor, liste de prezență etc.

Art.19 – Colaborează cu Ministerul Educației Naționale - Direcția Generală Evaluare și Monitorizare Învățământ Preuniversitar și asigură experți pentru participarea la grupuri de lucru și sesiuni de consultări în vederea revizuirii legislației, a procedurilor și metodologiilor de lucru.

III. Ministerul Afacerilor Externe – Departamentul Consular:

Art.20– (1) Transmite misiunilor diplomatice și oficiilor consulare ale României, cu operativitate, prin Centrul Național de Vize, informațiile prevăzute la art.4 alin.(1), numai în baza comunicării Ministerului Educației Naționale - Direcția Generală Relații Internaționale și Afaceri Europene.

(2) Transmite Ministerului Afacerilor Interne – Inspectoratul General pentru Imigrări, prin intermediul misiunilor diplomatice și oficiilor consulare ale României, cererile de vize de lungă ședere în scop de studii, în vederea avizării, conform dispozițiilor art.30 alin.7) din OUG nr.194/2002.

(3) Soluționează cererile pentru acordarea vizelor de lungă ședere în scop de studii formulate de către străinii din categoriile prevăzute la art.45 din OUG nr.194/2002, prin Centrul Național de Vize, numai după primirea avizului Ministerului Afacerilor Interne – Inspectoratul General pentru Imigrări.

Art.21 – (1) Transmite misiunilor diplomatice și oficiilor consulare ale României, cu operativitate, prin Centrul Național de Vize, informațiile prevăzute la art.4 alin.(4), numai în baza comunicării Ministerului Educației Naționale - Direcția Generală Relații Internaționale și Afaceri Europene.

(2) Preia, prin misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României, cereri de vize de scurtă ședere în scopul desfășurării de activități care nu contravin legii române, prevăzute la art. 36 alin.1 lit.g din OUG nr.194/2002, formulate de către străinii absolvenți ai unei forme de învățământ din România, care doresc să călătorească în România în vederea ridicării diplomelor de absolvire a formei de învățământ urmate, doar sub rezerva prezentării de către aceștia, a unui document conform dispozițiilor art.7 alin.(3) din prezentul Protocol.

(3) În situațiile prevăzute la art. 3 din Ordinul M.A.E. nr. 813/2016 privind aprobarea Protocolului de cooperare dintre Ministerul Afacerilor Interne, prin Inspectoratul General pentru Imigrări, și Ministerul Afacerilor Externe, prin Departamentul Consular - Centrul Național de Vize, pentru punerea în aplicare a dispozițiilor art. 30 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, transmite Ministerului Afacerilor Interne – Inspectoratul General pentru Imigrări, prin Centrul Național de Vize, cererile de vize, formulate de către străinii care obțin documentele prevăzute la art. 7 alin.(3) și preluate conform alin.(2).

(4) Soluționează, prin Centrul Național de Vize, cererile de vize de scurtă ședere preluate conform alin.(2), numai după primirea avizului Ministerului Afacerilor Interne – Inspectoratul General pentru Imigrări.

IV. Confidențialitatea datelor

Art. 22 - (1) Părțile se obligă să păstreze confidențialitatea asupra informațiilor și datelor de care iau cunoștință în derularea prezentului Protocol, să nu le folosească în alte scopuri decât acela al îndeplinirii obligațiilor din prezentul Protocol.

(2) Transferul și prelucrarea datelor cu caracter personal ale cetățenilor străini, se va face cu respectarea prevederilor Legii nr.677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare, în scopul garantării și protejării drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice, în special a dreptului la viață intimă, familială și privată, cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal.

(3) Părțile se asigură că fiecare utilizator care prelucrează datele sub autoritatea sa a luat la cunoștință obligațiile ce-i revin prin prezentul Protocol în ceea ce privește securitatea și protecția datelor, în scopul de a menține nivelul de securitate și protecție prevăzut de legislația în vigoare în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

(4) Părțile se obligă să se informeze reciproc, în cel mai scurt timp, cu privire la eventualele probleme ce se pot ivi în procesul de transmitere și prelucrare a datelor cu caracter personal.

(5) În aplicarea prezentului Protocol, părțile vor avea în vedere respectarea prevederilor legii referitoare la prelucrarea cu bună-credință a datelor cu caracter personal, în scopuri determinate, explicite și legitime, precum și cele privind exactitatea/actualitatea datelor transmise, și stocate într-o formă care să permită identificarea persoanelor vizate strict pe durata necesară realizării scopului declarat.

V. Dispoziții comune:

Art.23 – (1) Ministerul Educației Naționale, Ministerul Afacerilor Interne - Inspectoratul General pentru Imigrări și Ministerul Afacerilor Externe vor proceda la informarea reciprocă cu privire la încheierea de acorduri sau înțelegeri internaționale privind domeniul de interes.

(2) Ministerul Educației Naționale, Ministerul Afacerilor Interne - Inspectoratul General pentru Imigrări și Ministerul Afacerilor Externe se vor informa reciproc cu privire la orice alte date sau informații obținute în legătură cu punerea în aplicare a cadrului legal incident și vor iniția măsuri comune pentru perfecționarea cadrului legislativ, atunci când se impune.

(3) Prezentul Protocol intră în vigoare la data semnării și înregistrării de către toate Părțile implicate.

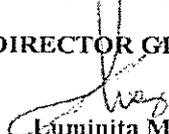
(4) Începând cu data intrării în vigoare a prezentului Protocol, își încetează aplicabilitatea Protocolul de colaborare nr.35025/25.06.2008 (Ministerul Educației Naționale, Cercetării și Tineretului), nr.2129810/14.07.2008 (Ministerul Internelor și Reformei Administrative – Oficiul Român pentru Imigrări) respectiv, nr.18568/04.09.2008 (Ministerul Afacerilor Externe – Direcția Generală Afaceri Consulare).

Prezentul Protocol a fost întocmit în 3 (trei) exemplare originale, câte unul pentru fiecare parte.

MINISTERUL EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

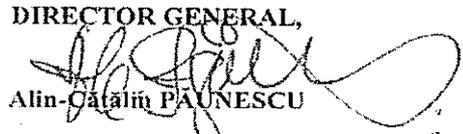
DIRECȚIA GENERALĂ RELAȚII
INTERNATIONALE ȘI AFACERI
EUROPENE

DIRECTOR GENERAL,

Luminița MATEI

DIRECȚIA GENERALĂ
EVALUARE ȘI MONITORIZARE
ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR

DIRECTOR GENERAL,

Alin-Cătălin PAUNESCU

DIRECȚIA GENERALĂ
ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR

Ioan Ștefan GROZA

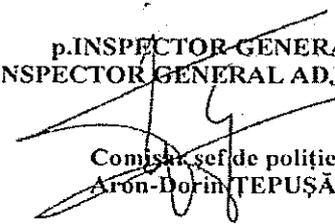
AVIZ DE LEGALITATE

LECȚIA NICOLĂ MĂDĂȘESCU

MINISTERUL AFACERILOR
INTERNE

INSPECTORATUL GENERAL
PENTRU IMIGRĂRI

p.INSPECTOR GENERAL,
INSPECTOR GENERAL ADJUNCT

Comisar-sef de poliție
Aron-Dorin TEPUȘĂ

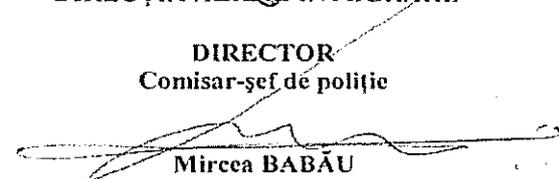
DIRECȚIA MIGRAȚIE

DIRECTOR
Comisar-sef de poliție

Cristian STOICA

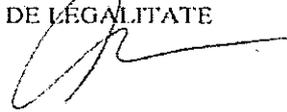
DIRECȚIA AZIL ȘI INTEGRARE

DIRECTOR
Comisar-sef de poliție

Mircea BABĂU

Ofițer responsabil cu protecția
datelor cu caracter personal

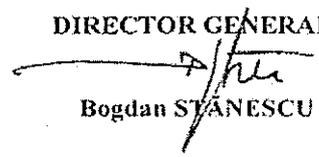
AVIZ DE LEGALITATE

MINISTERUL AFACERILOR
EXTERNE

DEPARTAMENTUL
CONSULAR

DIRECTOR GENERAL,

Bogdan STĂNESCU

AVIZ DE LEGALITATE

„Aviz de legalitate”

Nr. 16 / 2017

Serviciul pentru Imigrari al judetului Timis
Nr. 3468663 din 07.06.2017

NR. intrare LUT 679/BCISS/
DRI/ 09.06.2017

Catre,

**-Universitatea de Vest Timisoara-
Departamentul de Relatii Internationale**

Va aducem la cunostinta prevederile legale referitoare la angajarea cetatenilor straini aflati la studii, pentru ca acestea sa fie aduse la cunostinta celor interesati.

OG 25/2014 referitoare la incadrarea in munca si detasarea strainilor pe teritoriul Romaniei.(art.3 alin.3, art.18 alin.1)

ART.3

(3) Străinii titulari ai dreptului de ședere temporară pentru studii pot fi încadrați în muncă pe teritoriul României fără aviz de angajare numai cu contract individual de muncă cu timp parțial cu durata muncii de maximum 4 ore pe zi.

ART.18

(1) Avizul de angajare se eliberează fără îndeplinirea condiției generale prevăzute la art. 4 alin. (2) lit. b) și f) și, după caz, fără îndeplinirea condițiilor speciale prevăzute la art. 7 alin. (2) lit. a) sau la art. 9 alin. (2) lit. a) în cazul în care angajatorul intenționează să încadreze în muncă un străin titular al dreptului de ședere temporară pentru studii după absolvirea studiilor sau titular al dreptului de ședere temporară pentru reîntregirea familiei.

OUG 194/2002 privind regimul strainilor in Romania (art.13 alin.1),

ART. 13

Informarea autorităților cu privire la schimbările intervenite în situația străinului

(1) Pe durata șederii în România străinii sunt obligați să declare la formațiunea teritorială a Oficiului Român pentru Imigrări, care le-a acordat dreptul de ședere, următoarele:

a) orice modificare intervenită în situația personală, în special schimbarea numelui, a cetățeniei, a domiciliului sau reședinței, încheierea, desfacerea ori anularea căsătoriei, nașterea unui copil, decesul unui membru de familie aflat pe teritoriul României;

b) orice modificare intervenită în legătură cu angajarea sa în muncă;

c) prelungirea valabilității sau schimbarea documentului de trecere a frontierei de stat.
CODUL MUNCII (drepturile si obligatiile angajatului art.39)

ART. 39

(1) Salariatul are, în principal, următoarele drepturi:

- a) dreptul la salarizare pentru munca depusă;
- b) dreptul la repaus zilnic și săptămânal;
- c) dreptul la concediu de odihnă anual;
- d) dreptul la egalitate de șanse și de tratament;
- e) dreptul la demnitate în muncă;
- f) dreptul la securitate și sănătate în muncă;
- g) dreptul la acces la formarea profesională;
- h) dreptul la informare și consultare;
- i) dreptul de a lua parte la determinarea și ameliorarea condițiilor de muncă și a mediului de muncă;
- j) dreptul la protecție în caz de concediere;
- k) dreptul la negociere colectivă și individuală;
- l) dreptul de a participa la acțiuni colective;
- m) dreptul de a constitui sau de a adera la un sindicat;
- n) alte drepturi prevăzute de lege sau de contractele colective de muncă aplicabile.

(2) Salariatului îi revin, în principal, următoarele obligații:

- a) obligația de a realiza norma de muncă sau, după caz, de a îndeplini atribuțiile ce îi revin conform fișei postului;
- b) obligația de a respecta disciplina muncii;
- c) obligația de a respecta prevederile cuprinse în regulamentul intern, în contractul colectiv de muncă aplicabil, precum și în contractul individual de muncă;
- d) obligația de fidelitate față de angajator în executarea atribuțiilor de serviciu;
- e) obligația de a respecta măsurile de securitate și sănătate a muncii în unitate;
- f) obligația de a respecta secretul de serviciu;
- g) alte obligații prevăzute de lege sau de contractele colective de muncă aplicabile.

Cu stima,

